

Utrikesutskottets betänkande

1984/85:7

om verksamheten inom Nordiska rådet

Berättelsen

Nordiska rådets svenska delegation har i en berättelse (redog. 1984/85:4) redogjort för sin verksamhet från rådets trettioförsta t. o. m. trettioandra session, som ägde rum den 27 februari–2 mars 1984 i Stockholm.

Vid sessionen antogs 24 rekommendationer till de nordiska ländernas regeringar resp. Nordiska ministerrådet rörande samarbetet på de juridiska, kulturella, social- och miljöpolitiska, trafikpolitiska och ekonomiska områdena. Vidare godkändes fem yttranden över Nordiska ministerrådets berättelse om det nordiska samarbetet samt ett yttrande över Nordiska ministerrådets budgetförslag för år 1985.

Utskottet

Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att berättelsen ger en fyllig och allsidig redovisning av verksamheten i Nordiska rådet under den angivna tidsperioden. Skildringen domineras av naturliga skäl av den 32:a sessionen i Stockholm.

Genom de ändringar som företagits i den nordiska samarbetsöverenskomsten (Helsingforsavtalet) (prop. 1983/84:24, UU 1983/84:2) var antalet medlemmar vid Stockholmssessionen 87 mot tidigare 78. Grönland hade för första gången fått representation i rådet, och det färöiska och åländska deltagandet hade förstärkts.

Diskussionen inför och vid 32:a sessionen kom, liksom under föregående session, att präglas av den ekonomiska situationen med svag ekonomisk tillväxt och hög arbetslöshet.

Den rekommendation om en handlingsplan för ekonomisk utveckling och full sysselsättning som antagits vid föregående session hade nu resulterat i ett ministerrådsförslag om riktlinjer för ekonomisk politik. Rådet ansåg emellertid att detta saknade konkreta förslag och därmed var otillräckligt. I den nya rekommendation som antogs uppmanas därför ministerrådet att vid 1985 års session framlägga konkreta riktlinjer för ekonomisk politik och nordiskt ekonomiskt samarbete. Rekommendationen innebar därför kritik av de nordiska regeringarnas insatser på detta område.

På det ekonomiska området väckte också frågan om en friare kapitalmarknad i Norden livlig debatt, och en majoritetsrekommendation antogs att främja ekonomisk och industriell utveckling i Norden genom åtgärder för friare kapitalrörelser och valutapolitiskt samarbete samt att ta initiativ som syftar till en friare nordisk aktiemarknad.

Vid sessionen framlades flera ministerrådsförslag som utmynnade i rekommendationer, däribland om handlingsprogram på datateknologiområdet, om vidareutveckling av Nordiska investeringsbankens regionallåneordning, om förstärkt Nordkalottsamarbete samt om reviderat samarbetsprogram på konsumentområdet.

Utskottet finner också anledning fästa uppmärksamheten vid den försöksordning med budgetprocedur som nu tillämpades för andra året. Proceduren innebär att ministerrådets budgetförslag – såväl den allmänna budgeten som kulturbudgeten – efter ordinarie behandling i rådets organ och på grundval av betänkande från budgetkommittén framläggs för diskussion i plenarförsamlingen.

Utskottet anser för sin del att detta behandlingssätt, som förutsätter en grundlig genomgång av utskottens sakområden, bör kunna leda till en effektiviserad budgetbehandling med klarare markering av parlamentarikernas prioriteringar, samtidigt som den parlamentariska insynen och inflytandet över den nordiska budgeten ökar.

Bland frågor på rådets dagordning som utskottet finner av särskilt intresse inför kommande session kan nämnas det aviserade ministerrådsförslaget angående principbeslut om satellitsamarbete samt det fortsatta arbetet på en effektivisering av det nordiska samarbetet, dess organisation och arbetsformer.

Den särskilt tillsatta kommittén för översyn av samarbetsformerna mellan rådet och ministerrådet avlämnade sin utredning den 30 november 1983 (NU 1983:9). Utredningens huvudsyfte har varit att öka de folkvaldas inflytande samt att tillgodose behovet av ökad effektivitet och klarare ansvarsfördelning i det nordiska samarbetet. En viktig del i rapporten avser den nationella uppföljningen av rådets rekommendationer. Det pekas bl. a. på att rådsmedlemmarna bör driva detta uppföljningsarbete i det egna parlamentet.

På grundval av utredningen framlade presidiet ett förslag om vissa ändringar i arbetsformerna för det nordiska samarbetet som behandlades vid 32:a sessionen. Rådet uppdrog också åt ministerrådet att framlägga de förslag beträffande dess verksamhet som utredningen gav anledning till.

Hemställan

Utskottet hemställer

att riksdagen lägger Nordiska rådets svenska delegations berättelse angående sin verksamhet från den trettioförsta t. o. m. den trettioandra sessionen (redog. 1984/85:4) till handlingarna med gillande av vad utskottet anfört.

Stockholm den 4 december 1984

På utrikesutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Stig Alemyr (s), Carl Bildt (m), Sture Palm (s), Sture Ericson (s), Margaretha af Ugglas (m), Axel Andersson (s), Sten Sture Paterson (m), Maj-Lis Lööw (s), Bengt Silfverstrand (s), Ivar Virgin (m), Rune Ångström (fp), Bertil Måbrink (vpk), Maj Britt Theorin (s) och Pär Granstedt (c).

